

A NAV baklövési miatt mentegetőzik a miniszter.

(2012.06.16.)

Varga Mihály miniszter nem rég azt nyilatkozta, hogy minden idők legbonyolultabb adóbevallását töltötte ki 2011 évre. Emellett azt is hallottuk, hogy az adózók 25 százaléka hibásan tölti ki a személyi jövedelemadó bevallását. A hibák az adóhatóság szakmai baklövési miatt jelentkeztek. Két év alatt sem sikerült megérteni a NAV bevallási főosztályán a szuperbruttót. Bár a NAV a bevallásoknál előforduló hibákat az adózók nyakába kívánja varrni, azért a miniszter e téren kemény dió lesz. Mint azt korábban 2010. és 2011. évre is megírtuk, az adóhatóság szükségtelenül iktatott be a 1053 –as és a 1153 – as bevallásba egy „a” oszlopot. Kihagyott viszont egy nélkülözhetetlen sort, a 78 százalékos szabályhoz tartozó alapot. A 1253-as bevallás nyomtatvány szerkesztésénél viszont már kénytelen lesz beismerni tévedését. A kétsávós adóalap miatt ugyanis nem lehet jövedelemsoronként képezni a kiegészítő adóalapot és a felső adóalapsáv meghatározásához is szükséges az eddig hiányzó sor. Reméljük, hogy megvalósul az általam már többször sürgetett lépés: szakmai felügyelet alá kell helyezni az adóhatóságot. Legalábbis a bevallási főosztályt.

A bevallásokhoz a nyomtatványokat a NAV-nál a bevallási főosztály rendszeresíti. Folyamatosan jeleztük az alábbi hibákat:

- az adójóváírásnál kizárólag saját kárára tévedhet az adózó (5 év után javította ki a NAV)
- a végkielégítések különadóójához nem a jogszabálynak megfelelő nyomtatvány rendszeresített a NAV (MTI közleményben elismerte a hibáját, de nem javította ki)
- a 1208-as bevallásban nem fogadja el a bérkompenzációs adókedvezmény arányosítását, ha a dolgozó táppénzen, fizetés nélküli szabadságon volt (a NAV nem is reagál a felvetésre)
- A 1053-as és 1153-as nyomtatványba szükségtelenül iktatott be egy „a” oszlopot.
- a 78 százalékos szabály alkalmazásához szüksége lenne egy olyan sorra, amelyik azokat a bevételeket tartalmazza, amelyekre a 78 százalékos szabályt kell alkalmazni (informálisan elismerte a NAV a hibát már a 1053-as bevallásnál, de a hiba benne maradt a 1153-asban is.).
- az adónyilatkozathoz „selejtes sörölatétet” gyártott a NAV bevallási főosztálya.

A 1253-as személyi jövedelemadó bevallás tervezésekor a NAV már nem tudja megkerülni az általa elkövetett baklövések kijavítását. A személyi jövedelemadó törvény 29.§ (1) bekezdése szerint először *„az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből származó jövedelmet”* kell összesíteni. Tehát a törvény szerint nem kell

jövedelemsoronként meghatározni a kiegészítő adóalapot (szükségtelen az „a” oszlop). Ezt követően meg kell határozni azokat a bevételeket, melyek terhére költségként nem lehet elszámolni a magánszemély által megfizetett 27 százalékos szociális hozzájárulási adót vagy a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást. Ehhez egy új sort kell beilleszteni a NAV -nak a nyomtatványra. A kifizető évközben valóban csak jövedelem jogcímenként határozza meg az adóelőleg számításához a kiegészítő adóalapot. Ezért tér ki külön a 29.§ (4) bekezdése arra, hogy *„Az adóalap-kiegészítés összegét a (3) bekezdés szerint az adóbevallásban/munkáltatói elszámolásban az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett adóalap-kiegészítéstől függetlenül kell megállapítani”*. A NAV tulajdonképpen az Szja törvény 29.§ (4) bekezdését nem tudta helyesen értelmezni, ezért jutott arra a hibás, téves következtetésre, hogy be kell iktatnia a bevallásba egy ”a” oszlopot és jövedelem jogcímenként kell képeztetnie a kiegészítő adóalapot. A 78 százalékos szabállyal egyáltalán nem boldogult a NAV, ezért került bele a bevallásba olyan matematikailag értelmezhetetlen „szamárság”, hogy a Bevétel – Költség = *„a két összeg különbsége és annak 78 százaléka közötti szám”* (?). Emiatt ellenőrizhetetlenné vált az szja bevallás nyomtatvány.

A 2012-es szja bevalláshoz a NAV-nak már figyelembe kell vennie a módosult 29. § (3) bekezdést. Eszerint vizsgálni kell, hogy a jövedelem eléri-e a 2 424 ezer forintot. Ennél figyelembe kell vennie a 78 százalékos szabályt is. Ezt követően lehet csak képezni a kiegészítő adóalapot.

Jelzés értékűnek tartom Varga Mihály nyilatkozatát. Neki is elege van már az adóhatóság szakmai dilettantizmusából. Talán eljutunk oda is, hogy az elfuserált „söralátét” is működőképes legyen. Szintén megírtam korábban, hogy megvalósítható a söralátét bevallás. Ehhez nincs másra szükség, mint a NAV-nak visszaszolgáltatnia azokat az adatokat, amiket a havi adatszolgáltatás révén a kifizetők a rendelkezésére bocsátanak. Ennek alapján az úgynevezett M30-as nyomtatványt nem a munkáltatóknak, hanem a NAV –nak kellene kiadni a magánszemélyeknek a rendelkezésre álló adatok alapján. Az adóegyszerűsítés jegyében megszűnhetne a kilépő adatlap. Ha a magánszemélynek csak kifizetőtől származott bevétele, akkor ezen M30-as adatszolgáltatásra tehetne adónyilatkozatot. Az adóbevallási nyomtatványok egyszerűsítéséhez és a söralátét méretű adóbevalláshoz nem kellene más, csak a NAV-nak feladni azt az elvét, hogy a hatalom pótolja a tudást. El kellene fogadnia, hogy a tudás a hatalom.

Angyal József okleveles adószakértő